

zoals hij zich heeft beijverd om aan de theorie en de praktijk zijner dagen gestalte te geven. Wel kan er uit blijken dat zijn niet zelden extravagante opvattingen aan zelfkritiek tekort kwamen. Hetgeen in druk is vastgelegd scheidt tevens de overtuiging dat gezaghebbende tijdgenoten het niet nodig hebben gevonden hem tot beter gedocumenteerde uitspraken te bekeren.

Zijn publikatie in 1905 met betrekking tot de klinische betekenis der dentikels werd als zijn zwanenzang betiteld. Dit geschiedde op grond van het feit dat van zijn hand nadien in geen van zijn schaarse artikelen dit onderwerp meer is aangesneden.

Teleurgesteld door de geringe bijval of tot het inzicht gekomen van

het niet zelden onhoudbare van zijn voorstelling van zaken? Wie zal het zeggen.

In elk geval hebben 'Herinneringen' daarna zijn voorkeur gekregen.

Literatuur:

1. Handelingen van het Ned. Tandheelkundig Genootschap 1881-1905.
2. Ned. Tijdschrift voor Tandheelkunde. Februari 1905.
3. Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde, 1881.

Adres: Prof. P. H. Buisman,
Rembrandtkade 55^{II},
Utrecht.

INTERNATIONAAL

FÉDÉRATION DENTAIRE INTERNATIONALE

Verslag van het 63e Wereldjaarcongres te Chicago van 25-31 oktober 1975

Onlangs is verschenen het officiële verslag van bovengenoemd congres, dat in het juli/augustus-nummer van dit tijdschrift (pag. 316, 1975) werd aangekondigd. De Redactie ontleent daaraan de volgende bijzonderheden.

Opening

De openingsplechtigheid werd verricht door de voorzitter van de American Dental Association met de gebruikelijke toespraken. In het kader van deze manifestatie werden o.a. de volgende prijzen uitgereikt: de Brookdale Award aan Dr. John W. Knutson, voor zijn uitnemende prestaties op het gebied van onderwijs en research; een door de A.D.A. en F.D.I. gemeenschappelijk uitgereikte 'Special Recognition Plaque' aan Dr. Seymour J. Kreshover voor zijn buitengewone verdiensten ten aanzien van het wetenschappelijk onderzoek tijdens zijn ambtsperiode als directeur van het National Institute of Dental Research; voorts de A.D.A. Distinguished Service Award aan de bekende specialist op het gebied van de orale pathologie Dr. Maynard K. Hine, die daarmee de hoogste onderscheiding ontving, die aan een lid van de American Dental Association kan worden toegekend.

Afscheid Dr. Gerald H. Leatherman

Natuurlijk werd ruim aandacht gewijd aan het afscheid van Dr. G. H. Leatherman, die zoveel jaren de F.D.I. als secretaris-generaal heeft gediend en die nu wordt opgevolgd door de Zweed Dr. J. E. Ahlberg. Onder grote belangstelling werd op maandag 27 oktober een afscheidsceremonie voor de scheidende functionaris en zijn echtgenote gehouden. Als eerste hield de president van de F.D.I., Dr. Freihofer een toespraak, waarin hij een opsomming gaf van de vele verdiensten van Leatherman voor de federatie; deze rede, die mede was opgesteld door de ex-secretaris van de A.D.A., Dr. H. Hillenbrand, zal worden gepubliceerd in de International Dental Journal. Het was voor de vele aanwezigen een bijzonder aangename

verrassing, toen de stem van de erevoorzitter Dr. Charles F. L. Nord – thans 88 jaar en op grond daarvan niet meer in staat tot het doen van verre reizen en het bijwonen van vermoeiende vergaderingen – via een bandrecorder in de zaal weerklonk om zijn vroegere secretaris-generaal hulde te betuigen. En wie zou dat met meer gezag kunnen doen dan onze vaderlandse nestor, die al van 1912 af actief is geweest voor de F.D.I. Daarna voerden nog vele anderen het woord om van hun sympathie en bewondering te getuigen. Eén en ander werd kracht bijgezet door het aanbieden van geschenken.

Wetenschappelijk programma

Het wetenschappelijke programma is bij de aankondiging in de aflevering van juli/augustus 1975 van dit tijdschrift reeds uitvoerig besproken, zodat voor bijzonderheden daarnaar mag worden verwezen. Volledigheidshalve zij daaraan nog toegevoegd, dat blijkens voorlopige rapporten de bijeenkomsten door de bezoekers hogelijk werden gewaardeerd. De belangstelling ervoor was dan ook zeer groot.

Deelnemersbestand

In toto werden 22.095 deelnemers aan dit congres geregistreerd. Er waren 6.697 Amerikaanse tandartsen (A.D.A.-leden), 1.711 tandartsen uit 60 verschillende landen buiten de V.S., 656 studenten-leden van de A.D.A., 1.690 tandarts-assistentes, 1.646 mondhygiënistes en 197 laboratoriumtechnici. De overige bezoekers waren introducés, vertegenwoordigers van 'dental depots', etc.

Het aantal supporting members bleek aan het eind van het congres wat te zijn teruggelopen: 9.400 uit 70 landen, tegen 10.275 aan het eind van 1974.

Bestuur

Het bestuur van de F.D.I. onderging enige wijzigingen, in verband met het rooster van aftreden. Zo wordt Dr. H. Freihofer als president opgevolgd door de in het vorenstaande al genoemde patholoog en docent aan de universiteit van Minneapolis Dr. Maynard K. Hine, die reeds vele en belangrijke functies in de F.D.I. heeft bekleed, o.a. als vice-voorzitter en als penningmeester. Zijn benoeming geldt voor twee jaar, evenals die van de nieuwe president-elect Dr. R. Braun, secretaris-generaal van het Bundesverband Deutscher Zahnärzte, die sinds 1957 ook een indrukwekkende staat van dienst heeft opgebouwd.

Er zijn ook twee nieuwe vice-presidenten: de Fransman Dr. J. Chardiné, thans voorzitter van de Commissie van Internationale Betrekkingen van de Association Dentaire Française en van 1957-1962 secretaris van de F.D.I.-Commission on Public Dental Health Services, en de bekende Finse onderzoeker Prof. A. Scheinin, die de F.D.I. eveneens belangrijke diensten heeft bewezen.

De nieuwe penningmeester, tenslotte, is Dr. T. Aggeryd (Zweden).

Voorzitters van permanente commissies voor 1975/1976

Armed Forces Dental Services: Colonel W. R. Thompson (Canada);
Classification and Statistics for Oral Conditions: Prof. G. N. Davies (Australië);

Dental Education: Dr. A. Cowan (Republiek Ierland);
Dental Materials, Instruments, Equipment and Therapeutics: Dr. J. W. Stanford (V.S.);

Dental Practice: Dr. H. Thomson (Ver. Koninkrijk);
Dental Research: Prof. W. Hahn (Duitse Bondsrepubliek);
Public Dental Health Services: Dr. J. C. Greene (V.S.).

Publikaties

International Dental Journal. De hoofdredacteur, Prof. F. E. Lawton, is tevreden over de regelingen, die zijn getroffen met de tegenwoordige uitgevers: John Wright & Sons.

Newsletter. De produktie van de Engelse en Duitse uitgaven ontwikkelen zich op bevredigende wijze. De Spaanse Newsletter zal bij wijze van proef in de Engelse Quintessence International worden afgedrukt.

Dental Lexicon. Hiervan wordt een nieuwe uitgave op stapel gezet.

Technical Reports. Kon in het juli/augustus-nummer van dit tijdschrift (pag. 318, 1975) worden gewaagd van twee kortelings verschenen rapporten, thans is een derde verschenen, getiteld: 'Classification of Epidemiological Studies of Dental Caries and Definitions of Related Terms', voorlopig nog alleen verkrijgbaar in de Engelse taal. Franse en Duitse uitgaven zullen in 1976 ter beschikking worden gesteld.

The Handbook of Regulations of Dental Practice. Dit wordt thans herzien. Het zal waarschijnlijk in 1976 verschijnen.

Komende Wereldjaarcongressen

64e congres (1976): In Athene van 25 september tot 1 oktober. Het voorlopige programma is al goedgekeurd. De voornaamste thema's zijn: 'Periodontal Diseases and the Treatment of Dental Emergencies' en symposia over: 'Pre-prothetic Surgery', 'Corticosteroids in Dentistry' en 'Developmental Anomalies'. Verder zullen vier F.D.I.-commissies openbare zittingen verzorgen: bijzonderheden hieromtrent zullen in de F.D.I.-Newsletter worden bekendgemaakt.

65e congres (1977): In Toronto (Canada) van 22 tot 28 oktober. Over de drie hoofdthema's is al overeenstemming bereikt. Het zijn: 'A New Look at Pain and its Control', 'The influence of Oral Health on

the Quality of Life' en 'Adhesion in the Oral Environment'. Op dit congres zullen vijf F.D.I.-commissies openbare zittingen voor hun rekening nemen. Voorts hebben de 'Behavioural Scientists in Dental Research' verzocht een programma in te voegen, onder de titel: 'Emotional Factors in the Patient-Dentist Relationship'.

66e congres (1978) : in Madrid.

67e en 68e congres (1979 resp. 1980) in Parijs (november 1979) resp. in Hamburg (september 1980).

THE JOHNSON AND JOHNSON PREVENTIVE DENTISTRY AWARDS

De secretaris-generaal van de F.D.I., Dr. J. E. Ahlberg, heeft aan de redacties van de onderscheidene tandheelkundige tijdschriften een brief gezonden, inhoudende het verzoek, ter kennis te brengen dat een schenking van de Johnson and Johnson Dental Products Company het de Fédération Dentaire Internationale mogelijk heeft gemaakt, prijzen uit te loven ter aanmoediging van het onderzoek naar nieuwe, op de preventie van tandziekten gerichte, maatregelen. Deze prijzen, de zgn. Johnson and Johnson Preventive Dentistry Awards, zullen dus een erkenning inhouden van de verdiensten van in de tandheelkunde werkzame personen, die op dit gebied research hebben verricht of op andere wijze hebben bijgedragen aan projecten op het gebied van de preventieve tandheelkunde.

Er zijn 3 categorieën, waarvoor prijzen kunnen worden toegekend:

1. *Community Programmes*, waaronder worden begrepen ontwerpen voor T.G.V.O.-programma's, b.v. voor scholen of voor bepaalde bevolkingsgroepen, zoals bejaarden, zieken, resp. lichamelijk en geestelijk gehandicapten;
2. *Professional Education*, inhoudende o.a. ontwerpen voor aanpassing van het tandheelkundig onderwijs, resp. PAO, op het gebied van de preventie;
3. *Research*, waarbij gedacht wordt aan het vinden van nieuwe methoden, die de profylaxe van tandziekten bevorderen en aldus bijdragen tot een betere gebitstoestand, zoals methoden ter bestrijding van de plaque en andere maatregelen om cariës en parodontale aandoeningen te voorkómen.

Voor elk van deze categorieën zal een prijs van \$ 2.000,— ter beschikking worden gesteld en wel met intervallen van drie jaar, te beginnen ter gelegenheid van de openingszitting van het 65e wereldjaarcongres in Toronto (Canada) van 23-28 oktober 1977.

Alle aanvragen tot mededinging moeten vóór 30 april 1976 bij de secretaris-generaal voornoemd zijn ingediend, ten einde het mogelijk te maken dat de jury tijdig een beslissing harenzijds kan voorleggen aan de Algemene Vergadering, die van 25 september tot 1 oktober 1976 te Athene wordt gehouden.

Iedere tandarts, student of hulpkracht die voor één der genoemde prijzen in aanmerking meent te komen, kan zich aanstonds richten tot de secretaris-generaal (Executive Director) van de F.D.I. 64 Wimpole Street, London, W1M, 8AL, Engeland, voor het verkrijgen van nadere inlichtingen.

B I N N E N L A N D

PROMOTIE

A. F. Käyser

Op vrijdag 16 januari 1976 promoveerde de heer A. F. Käyser (tandarts) tot doctor in de geneeskunde aan de Katholieke Universiteit te Nijmegen, op een proefschrift getiteld: 'De gebitsfuncties bij verkorte tandbogen'.

Promotor was Prof. J. O. F. C. van Jessen.

Dr. A. F. Käyser is verbonden aan de afdeling Prothetische Tandheelkunde van de Katholieke Universiteit als chef de clinique.

SUBFACULTEIT DER TANDHEELKUNDE R.U. UTRECHT

Aankondiging postacademisch onderwijs 1976

Oclusie en relatie in verband met afwijkingen van het kauwstelsel

Inhoud van het programma

In deze cursus – die in het bijzonder op de algemeen practicus is gericht – komen achtereenvolgens aan de orde:

1. oclusie, relatie en articulatie;
2. enige afwijkingen van het kauwstelsel: etiologie, symptomen, onderzoek, diagnose.

De verschillende aspecten worden van de praktische kant benaderd. Naast de noodzakelijke voordrachten en demonstraties zal aan klinische oefeningen de nodige aandacht worden besteed.

Data

Maandag 12, dinsdag 13, woensdag 14 april 1976.

Werktijden

8.30-17.00 uur.

Docenten

Prof. Dr. P. A. Biersteker, Dr. F. Bosman, R. Buchner, Prof. A. A. D. Derksen, L. W. Olthoff, W. P. M. Savalle, M. H. Steenks.

Aantal deelnemers

Maximaal 10.

Aanmelding

Vóór 1 maart 1976.

Cursusgeld

Het cursusgeld bedraagt f 275,—.

Intra-orale röntgenopnamen

Inhoud van het programma

De cursus Intra-orale röntgenopnamen is samengesteld met de bedoeling de algemeen-practicus kennis te laten maken met een optimale opnametechniek. Naast de theoretische achtergronden die verband houden met deze techniek, zal bovendien aandacht worden besteed aan basisinformatie betreffende de werking van het röntgen-apparaat, de eigenschappen van de geproduceerde straling, de dosimetrie, de schadelijke effecten en de verwerking van films.

Een aantal proeven is in het programma opgenomen om de theoretische stof te verlevendigen. Tijdens het praktische gedeelte maken de cursisten van een aantal patiënten een röntgenstatus.

De interpretatie van de opnamen zal worden behandeld en beoefend aan de hand van de vervaardigde opnamen. Bovendien is tijd gereserveerd voor onder andere klinisch onderzoek van de patiënt ten einde de gegevens, verkregen uit de röntgenopnamen, te kunnen vergelijken met die, afkomstig uit een zuiver klinisch onderzoek.

Data

Maandag 12, dinsdag 13, woensdag 14, dinsdag 20, woensdag 21 april 1976.

Werktijden

9.00-12.30 uur en 13.30-17.00 uur.

Docenten

Prof. J. Van Aken, L. V. Arnold, G. C. H. Sanderink, J. W. Verhoeven (röntgenologie). G. Dekker (parodontologie). Mevrouw F. J. H. Klevant (endodontie).

Aantal deelnemers

Maximaal 8.

Aanmelding

Vóór 1 maart 1976.

Cursusgeld

Het cursusgeld bedraagt f 325,—.

Verdere mededelingen

Instrumentarium behoeft niet te worden aangeschaft of meegebracht. De cursus wordt gegeven aan de hand van een uit te reiken handleiding. Aanbevelingen over eventueel aan te schaffen leerboeken zullen de cursisten tijdens de cursus ontvangen.

Kindertandheelkunde

Inhoud van het programma

1. Gebitstoestand van het Nederlandse kind.
2. 0-jarigen plan.
3. Preventie.
4. Voeding.
5. Omgaan met kinderen.
6. Indicatie.
7. Vulmaterialen.
8. Preparatietechnieken.
9. De ZnE-formocresol amputatie.
10. Orthodontie.
11. Frontandafwijkingen (oorzaak, problematiek, behandelingsmethoden – hoekopbouw, etstechniek, bleken).

Tevens zullen enkele patiëntdemonstraties worden gegeven.

N.B. Tijdens de cursus zal op nagenoeg alle te bespreken onderwerpen het accent vallen op de preventie.

Data

1e cursus: woensdag 5, donderdag 6 mei 1976.

2e cursus: woensdag 10, donderdag 11 november 1976.

Werktijden

9.00-17.00 uur.

Docenten

Stafleden van de subvakgroep Kindertandheelkunde.

Aantal deelnemers

Maximaal 10 per cursus,

Aanmelding

1e cursus: vóór 1 april 1976.

2e cursus: vóór 1 oktober 1976.

Cursusgeld.

Het cursusgeld bedraagt f 200,—.

Zittende behandelingsmethode

Inhoud van het programma

Het doel van deze cursus is zowel de tandarts als zijn assistente te leren hoe zij, goed zittende, liggende patiënten in nauwe samenwerking kunnen behandelen.

De theorie van deze 'four handed dentistry' zal op de eerste cursusdag worden behandeld in een aantal colleges, verlevendigd met dia's en films.

Beide laatste dagen worden besteed aan behandeling van patiënten in samenwerking met de eigen assistente. Men kan op deze wijze het beste kennis nemen van het samenspel tijdens de behandeling

Data

Woensdag 25 (tandarts en assistente), donderdag 26 (tandarts, assistente en patiënten), vrijdag 27 augustus 1976 (tandarts, assistente en patiënten).

Werktijden

9.00-17.00 uur.

Docenten

F. P. Mesu, J. F. A. la Rivière.

Aantal deelnemers

Maximaal 9 rechtshandige tandartsen en 1 linkshandige tandarts.

Aanmelding

Vóór 1 mei 1976.

Cursusgeld

Het cursusgeld bedraagt f 340,—. (Hierbij is de deelname van de meegebrachte assistente inbegrepen; tevens is inbegrepen de kosten ad f 15,— van het uit te reiken boek.)

Verdere mededelingen

Een ieder neme zijn eigen assistente gedurende de gehele cursus mee. Op donderdag en vrijdag wordt de behandeling gedaan aan een viertal door de cursist meegebrachte patiënten, die zorgvuldig geselecteerd dienen te worden en waarvoor men nadere informatie ontvangt. Instrumentarium behoeft niet te worden aangeschaft of meegebracht.

Ontwerp en vervaardiging van de partiële prothese

Inhoud van het programma

Tijdens deze driedaagse cursus voor practici wordt na een aantal theoretische inleidingen over de fysiologie en biomechanica met betrekking tot de partiële prothese een aantal frame-ontwerpen gemaakt (cursussen 'surveyen'). Daarnaast zal aan de hand van dia-series en patiëntendemonstraties dit onderwerp nader worden toegelicht. Een klapper met samenvattingen van de theoretische beschouwingen wordt de cursisten vooraf toegezonden, zodat bestudering van de basisprincipes voor aanvang van de cursus mogelijk is.

Data

Vrijdag 29 oktober, vrijdag 5, vrijdag 12 november 1976.

Werktijden

9.00-17.00 uur.

Docenten

A. J. Braak, T. C. van der Heijde, Dr. C. A. W. Korenhof, J. Kuis, H. Lambert, P. J. Lap.

Aantal deelnemers

Maximaal 12.

Aanmelding

Vóór 1 september 1976.

Cursusgeld

Het cursusgeld bedraagt f 275,—.

Algemene mededelingen

Alle cursussen zullen worden gegeven in het Tandheelkundig Instituut van de Rijksuniversiteit, Sorbonnelaan 16 te Utrecht, tel. 030-532525.

Opgave voor deelname aan een cursus kan *uitsluitend schriftelijk* geschieden bij ondergetekende. Indien men voor meer dan één cursus wenst in te schrijven dan dient voor elke cursus een aparte opgave te worden gedaan. Omdat voor elke cursus de deelname beperkt is, zal plaatsing geschieden door loting onder degenen die zich hebben opgegeven. De loting zal plaatsvinden op de sluitingsdag voor de aanmelding van de betreffende cursus. Dit systeem lijkt ons billijker dan een plaatsing in volgorde van binnenkomst van de aanmeldingen, omdat gebleken is dat de postbestelling van het Ned. Tijdschrift voor Tandheelkunde en Tandartsenblad niet overal in den lande op dezelfde dag gebeurt.

Na de sluitingsdatum ontvangt men zo spoedig mogelijk bericht of men wel dan niet geplaatst is en de wijze, waarop het cursusgeld moet worden voldaan. Bij het cursusgeld is inbegrepen een eenvoudige lunch, welke in de kantine wordt geserveerd. De deelnemers zullen dan verder van de cursusleiders nadere mededelingen ontvangen over rooster, instrumentarium enzovoort.

Het is *niet* mogelijk nu reeds een plaats te reserveren voor 1977.

Sj. Wiemans D.D.S.,
Tandheelkundig Instituut der rijksuniversiteit te Utrecht,
Sorbonnelaan 16, De Uithof — Utrecht.